

COPENHAGEN OPERA FESTIVAL

København, 30. april 2024

Bilag til Folketingets kulturudvalg - Copenhagen Opera Festival

Udviklingen af ny dansk opera, talentudvikling, diversitet og eksporten af dansk opera er voldsomt udfordret. Årsagen er, at ansvaret for at løse opgaverne er placeret i institutioner, der ikke har de bedste forudsætninger for at løse opgaven og derfor gør det i begrænset omfang.

Støtten til opera overser dem, der udvikler genren

Langt størstedelen af de statslige midler til opera er bundet i Det Kongelige Teater og Den Jyske Opera. Staten støtter Den Jyske Opera med [38,9 mio. kr. årligt](#), mens Den Kongelige Opera i 2022 har [indtægtsført 128 mio.](#) kr. af Det Kongelige Teaters samlede bevilling på 581 mio. kr. Det har flere konsekvenser:

For det første præsenterer de store aktører stort set kun kanoniserede opera-værker. Dermed sker der ikke tilstrækkelig udvikling af genren gennem bestilling af ny musik.

For det andet svækkes de frie aktørers arbejdsbetingelser, når de store aktører satser på genopsætninger frem for nyskrevet dansk opera. Derved svækkes talentudviklingen.

For det tredje lider diversiteten voldsomt under de store støttemodtageres prioritering af gamle operaer skrevet af (døde hvide) mænd.

For det fjerde svækkes udviklingen af nyt publikum, da unge mennesker ikke præsenteres for opera, der baserer sig på historier og musik, der relaterer sig til deres liv og samtid.

Musikhandlingsplanens ambitioner bør udbredes til opera

I Musikhandlingsplanen fra 2023 var der særlig fokus udvikling på *talentudvikling*, *ligestilling* og *internationalisering*, hvilket Copenhagen Opera Festival bifalder.

Disse indsatses bør udbredes til opera, hvor udfordringerne er betragteligt større end inden for den rytmiske musik. Derfor opfordrer vi til, at man fra politisk hold gentænker opgave- og tilskudfordelingen på operaområdet for at fremme talentudvikling, ligestilling og internationalisering.

COPENHAGEN OPERA FESTIVAL

Manglende talentudvikling, diversitet og nyskrevne danske værker

Af [Repertoirestatistikken](#) 2023 fremgår det, at det står skidt til med talentudvikling, diversitet og bestilling af ny dansk opera hos de store statslige støttemodtagere. Modsat er det de mellemstore aktører, der driver udviklingen – stort set uden at modtage statsstøtte.

I sæsonerne 2020/2021 og 2021/2022 var 1,5 procent af de fremførte værker på Den Kongelige Opera skrevet af kvinder, 7,6 procent var skrevet af danske komponister og 8,1 procent af de præsenterede værker var skrevet i 1992 eller senere.

På Den Jyske Opera var 1,3 procent af de fremførte værker skrevet af kvinder, 10,7 procent var skrevet af danske komponister og 9,9 procent af de præsenterede værker var skrevet i 1992 eller senere.

I sæsonerne 2020/2021 og 2021/2022 var 50,8 procent af de fremførte værker på Copenhagen Opera Festival skrevet af kvinder, 60,8 procent var skrevet af danske komponister, og 74,2 procent af de præsenterede værker var skrevet i 1992 eller senere.

Tabel: Opera i sæsonerne 2020/2021 og 2021/2022			
	Copenhagen Opera Festival	Den Kongelige Opera	Den Jyske Opera
Værker skrevet af kvinder	50,8%	1,5%	1,3 %
Værker af danske komponister	60,8%	7,6%	10,7%
Nye værker (1992 og frem)	74,2%	8,1%	9,9%

Fondene efterlyser statsligt engagement

Statens Kunstfond har historisk støttet specifikke operaproduktioner på Copenhagen Opera Festival med 300.000 - 1,5 mio. kroner årligt.

I 2023 modtog Copenhagen Opera Festival ekstraordinært 0,5 mio. kr. fra udlodningsmidlerne, hvilket vi er dybt taknemmelige for.

Copenhagen Opera Festival modtager ikke driftsstøtte og er overvejende finansieret af private fonde. I 2023 modtog festivalen således 6,5 mio. i fondsstøtte. Fondene efterlyser meget eksplicit, at staten tager et økonomisk medansvar for udvikling af opera, hvis fondene skal opretholde deres engagement i opera.

COPENHAGEN OPERA FESTIVAL

Det er afgørende, ikke bare for Copenhagen Opera Festival, men for udviklingen af opera i hele landet, af diversitet og talentudvikling, at staten engagerer sig i de mindre operaaktører som Copenhagen Opera Festival.

Copenhagen Opera Festival udvikler genren og branchen nationalt

Copenhagen Opera Festival arbejder aktivt og strategisk for at udvikle operaaktører i hele Danmark. F.eks. afholder festivalen auditions, hvor vi inviterer kollegaer fra hele landet. Vi har taget initiativ til flere produktioner og turné i samarbejde med fynske og jyske kolleger, ligesom vi arbejder strategisk på at give nye værker længere liv og møde flere publikummer i hele landet. Opgaver som de lidt mindre aktører ofte ikke selv har ressourcer til.

Dertil tager Copenhagen Opera Festival et stort ansvar for talentudvikling også bag scenen ved at bestille og præsentere nye operaer og ved at give kvindelige komponister mulighed for at skrive værker og få dem fremført.

Copenhagen Opera Festival har ligeledes et veludviklet internationalt besøgsprogram, vi kalder *Industry Days*. Her forbindes aktører fra den danske operabranche med nøje udvalgte toneangivende aktører fra den internationale operabranche. Med *Industry Days* tager festivalen ansvar for internationalisering, netværksdannelse og eksport.

Kort sagt: Copenhagen Opera Festival præsenterer lokalt, udvikler nationalt og forbinder internationalt.

Vores norske pendant modtager driftstilskud fra staten

Den Oslo-baserede festival [Ultima](#) ligner i vid udstrækning Copenhagen Opera Festival.

Ultima præsenterer overvejende samtidsmusik, hvoraf meget af musikken er nykomponerede værker. Festivalen har, som Copenhagen Opera Festival, ikke en egen koncertsal, men præsenterer koncerter i koncertsale samt på forskellige lokationer rundt omkring i byen. Præcis som Copenhagen Opera Festival er Ultima baseret på netværk og samarbejder med lokale kulturaktører og har også på samme vis, et veludviklet brancheprogram, der forbinder den norske branche med den internationale.

Ultima Festivalen [er på den norske finanslov](#), hvorfra de årligt modtager 5,75 mio. kr.